

Vil du ha' mere POV?

**Sætter du pris på os? Støt POVs
særlige mix af debat,
ekspertanalyser og
borgerjournalistik!**

25 kr./md. →

50 kr./md. →

100 kr./md. →

POV. INTERNATIONAL
NYE STEMME, SYNSPUNKTER OG JOURNALISTIK - ONLINE HVER DAG - UGEBREV HVER FREDAG

En hvid, hvid dag: Hlynur Palmasons liv og æstetik smelter sammen

af Frederik Bojer Bové

Publiceret 06/12/2019 i Film/Kultur

FILM // ANMELDELSE – Hlynur Palmason følger op på *Vinterbrødre* med *En hvid, hvid dag*, der slår fast, at han er Nordens mest originale nye stemmer. Glimtet i øjet. Varmen. Kærligheden, man kan mærke mellem personerne i den lille familie, det menneskelige drama, er ikke bare en virkelig æstetisk oplevelse, det er også medrivende og giver lovning om den seksstjernede klassiker.

Det var et meget specifikt øjeblik, der for mig virkelig slog fast, at *En hvid, hvid dag* er en film ud over det sædvanlige: Ingimundur sidder og fortæller en uhyggelig godnathistorie for sit barnebarn, og kameraet zoomer lige så stille ind på den lille piges ansigt. Hun bliver skræmt og tager dynen over hovedet, kameraet zoomer stadig, og da hun igen kigger op på bedstefar, er det nået helt op i ansigtet på hende. Og det hengivne blik hun har i øjnene!

Mange unge instruktører kan lave et sådan zoom ind, den slags teknisk kunnen lærer man på filmskolen. Men det der blik i øjet? Der skal man kunne noget helt særligt.

En verdensinstruktør

Fortællingen bag blikket er nu ret simpel. Rollen som barnebarnet Salka spilles af Ida Hlynsdottir, som er instruktør Hlynur Palmasons egen datter. Det er i virkeligheden også meget det, som lader til at være hemmeligheden bag *En hvid, hvid dag*: At Palmason har formået at smelte sin æstetik og sit liv sammen.

Det ser man i en meget tidlig sekvens, som er blandt det bedste, jeg har set i biografen i år overhovedet. Det er i virkeligheden meget simpelt; det er bare klip af et hus, alle sammen filmet fra samme vinkel. Sent, tidligt. Regn, blæst. Hvide dage, mørke dage. Der er en hest! Det bliver bare ved og ved, man når lige at blive en smule utålmodig, så bliver det dybt hypnotiserende. Og ja, det er optaget ved Palmasons eget hjem. Ellers ville man ikke, med så lille et budget, kunne blive ved og ved og ved at filme på den her måde.

Palmasons debutfilm, *Vinterbrødre*, var optaget ved Faxe Kalkbrud. Den havde en nærmest etnografisk tilgang til den verden, den fandt sted i; husene, arbejdet, rutinerne. Det var lidt et *outsider*-blik.

En hvid, hvid dag er nærmere et insidertag, så på den led er de to film meget forskellige. Der er nok også nogle, der vil mangle det mystificerende etnografiske greb fra debuten. Men det er alligevel et fællestræk: Viljen til virkelig at trænge ind i en verden og forsøge virkelig at *fange* den. Og at have evnerne til det. På to helt forskellige måder endda.

Et velkendt plot

Ingimundur har mistet sin kone. Hun kørte galt. Vi ser en bil køre ud over en skrænt i første scene. Han har svært ved at bearbejde det. Vi ser tiden gå, vi ser ham arbejde på sit hus, vi ser ham sammen med barnebarnet, men tabet tynger ham tydeligvis stadig, og besøgene hos en psykolog ser ikke ud til at løsne op for noget. Ingimundur har også en nagende mistanke om, at hans kone var ham utro, hvilket ikke gør det lettere at komme til en afklaring.

Det, som virkelig får *En hvid, hvid dag* til at skille sig ud, det er glimtet i øjet. Varmen. Kærligheden man kan mærke mellem personerne i den lille familie

---

Det er mere plot her, end der var i *Vinterbrødre*. Nogle ting går igen: Det uafklarede familieforhold, jalousien. En mand der skal lære at komme mere i kontakt med sig selv. Hvilket dog også er en tematik, der går igen i utrolig mange af de islandske film, vi har set i danske biografier de seneste år. Virkelig mange af dem handler om, hvad man kan kalde knudemænd, der skal lære at løsne op. Ikke ret mange handler om kvinder.

Det virker stadigvæk her, seks år efter *Om heste og mænd*, som om en helt overvældende bølge af nye instruktører er kommet fra det lille land. Nye instruktører som Grimur Hakanarson, der vandt en pris i Cannes for *Blandt mænd og får*, og Runar Runarsson, der vandt i San Sebastian for *Sparrows*. Begge har, som Palmason, lavet en opfølger i år. Og det er, når folk skal følge op på succesfilm, at man begynder at kunne se, hvem der virkelig skiller sig ud.

Et stort talent

Her lader Palmason til at kunne så distancen. *En hvid, hvid dag* er æstetisk på et niveau, som ganske få andre yngre instruktører kan ramme, ikke bare i Island, også i dansk sammenhæng, ja såmænd i europæisk. Der er så utroligt mange vidunderlige små scener som dem med huset, mange andre brug af zoom, klip fra fodboldkampe hvor kameraet glider langs med de løbende mænd – fodbold ser virkelig formålsløst ud, når det glider frem og tilbage på den her måde – og endnu en smuk scene, hvor en sten falder ned af en skrænt.

Den seksstjernede Hlynur Palmason-film. Den venter vi stadigvæk på

Men igen. Det, som virkelig får *En En hvid, hvid dag* til at skille sig ud, det er glimtet i øjet. Varmen. Kærligheden, man kan mærke mellem personerne i den lille familie. Det menneskelige drama inde i Ingimundur. *En hvid, hvid dag* er ikke bare en virkelig æstetisk oplevelse, den er også medrivende. Det er en meget givende tur i biografen.

Hvad jeg dog alligevel godt kan savne, det er en mere gennemgående æstetisk idé. Der er mange gode æstetiske idéer, men der er ikke ét bærende og originalt æstetisk påfund. Og det hænger måske lidt sammen med, at filmens tema i så høj grad føles som om, at det er set før. Sjældent så godt, opfindsomt, finurligt, som her. Men alligevel.

Den seksstjernede Hlynur Palmason-film, den som bliver Islands første bidrag til hovedkonkurrencen i Cannes, og som sikkert vinder en pris, Palmasons *The Square* eller *Festen*, den venter vi stadigvæk på. Men blandt alle Islands unge instruktører, så tror jeg, det er herfra, den film skal komme. Palmason er ikke bare et islandsk talent i særklasse. Han er en af Nordens mest originale nye stemmer.

Foto: Øst for Paradis

DU KAN MÅSKE OGSÅ VÆRE INTERESSERET I FØLGENDE:

**De unges
Robertfest**

**Karen Hammer:
Vinterbrødre –
Mareridt i hvidt**

FREDERIK BOJER BOVÉ

SENESTE ARTIKLER

Frederik Bojer Bové (født 1.12 1986) er cand.mag. i Moderne Kultur og Kulturformidling og BA i Historie. Han blogger om film på kronoper.dk, er dansk redaktør på tidsskriftet Cinema Scandinavia og har været programlægger på Copenhagen Architecture Festival.